

JURYRAPPORT

Met trots presenteren wij, de vijfköppige jury, het juryrapport van de tweede editie van de Marc Chavannesprijs. Een schrijfwedstrijd ter ere van de geliefde politiek journalist, die in januari 2024 plotseling overleed. Marc werkte aan een boek met de hoopgevende titel *Politiek die werkt*. De inleiding daarvan werd gepubliceerd en gold als uitnodiging om zijn missie voort te zetten.

Om zijn naam en journalistieke nalatenschap in ere te houden, riep De Correspondent de Marc Chavannesprijs in het leven: een jaarlijkse wedstrijd voor schrijftalent tot en met 35 jaar. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met Marcs kinderen, *NRC* en *Spraakmakers* (KRO-NCRV). Marc schreef zelf jarenlang voor De Correspondent en *NRC* over politiek, democratie en rechtsstaat. Hij schoof daarnaast regelmatig aan bij *Spraakmakers* op Radio 1.

Iedereen die niet ouder is dan 35 jaar kon dit jaar meedoen door een essay van maximaal 1.500 woorden te schrijven en in te zenden dat antwoord gaf op de vraag: welke hoopvolle politieke ontwikkeling verdient nu alle aandacht? Het stuk moest betogend zijn, feitelijk juist en goed onderbouwd. En de inzending mocht maar door één auteur geschreven zijn, in de Nederlandse taal.

De juryleden

De jury van de Marc Chavannesprijs 2025 bestond uit:

- Maaïke Goslinga (adjunct-hoofdredacteur De Correspondent, tevens juryvoorzitter)
- Herman Tjeenk Willink (politiek geweten en vriend van Marc Chavannes)
- Lamyae Aharouay (redacteur Politiek *NRC*)
- Just Fontein (samensteller *Spraakmakers*)
- Wouter van Noort (chef Opinie *NRC*)

De inzendingen

Dit jaar ontvingen we 121 artikelen. De inzendingen voor de Marc Chavannesprijs 2025 werden – net als vorig jaar – gekarakteriseerd door hun maatschappelijke betrokkenheid. Van observaties over lokale ontwikkelingen tot systeemkritiek: het geheel bood een rijk beeld van wat er bij de jonge schrijvers speelt.

Wat de jury in het bijzonder opviel, was de manier waarop veel schrijvers in hun analyse een nadrukkelijk moreel kompas toonden. Zij durfden te bevragen wat wenselijk en rechtvaardig is. Wat houdt de eigen verantwoordelijkheid in, in tijden van institutioneel wantrouwen en politiek gelegitimeerde polarisatie?

Terugkerende thema's waren nieuwe vormen van burgerparticipatie, de positie van ambtenaren binnen de democratische rechtsstaat, de urgentie van de feministische strijd en de plaats van het Westen in een verschuivende mondiale orde.

De jury was het erover eens dat de kwaliteit hoog was. De artikelen dwongen ook tot discussie, over vragen als: Wat is de juiste balans tussen vlijmscherpe kritiek en een hoopvol perspectief? En is het voldoende als een stuk een maatschappelijk thema aansnijdt, of moet het ook politiek geladen en actueel zijn? Juist onze meningsverschillen maakten het juryoverleg betekenisvol. Ze dwongen tot gesprek – precies wat goede stukken tweeweg zouden moeten brengen.

De winnaar

De jury heeft gekozen voor het betoog dat het meeste losmaakt, waarin het politieke en het persoonlijke elkaar raken. En waarin de behoefte aan morele helderheid, die dit jaar zo vaak terugkwam in de stukken én in het maatschappelijk debat, voelbaar wordt.

Wij presenteren met trots de winnaar van de tweede Marc Chavannesprijs: Ömer Tuzkapan.

In zijn artikel schetst hij de hoopvolle ontwikkeling waarbij mensen met een migratieachtergrond hun (politieke) rol opeisen en daarmee bijdragen aan een rechtvaardigere en representatievere samenleving.

Tuzkapan's artikel is geëngageerd, bij vlagen rauw, en vol zelfverzekerde directheid. Het stuk legt een structurele ontwikkeling bloot die in het publieke debat niet vaak zo helder wordt uitgesproken: de ervaring van een generatie die zich niet herkent in de bestaande politiek, en een eigen positie opeist.

Wat de jury bijzonder interessant vond, was zijn observatie over sociale media: als een instrument voor emancipatie, in plaats van alleen een 'speeltje' dat jonge mensen 'verpest'. Op sociale platforms vindt volgens Tuzkapan een nieuwe generatie haar stem en lotgenoten, waar traditionele instituties niet altijd in slagen.

Sommige juryleden vroegen zich af: is dit wel politiek relevant genoeg? Die vraag bleek veelzeggend. Want wat verstaan we eigenlijk nog onder 'politiek'? Het stuk richt zich weliswaar niet expliciet op bestaande partijen of beleid, maar wél op het gevoel van stilstand in het publieke debat over de positie van een hele grote groep Nederlanders, die door sommige politici buiten de democratische rechtsorde worden geplaatst.

Het toont hoe een nieuwe generatie, buiten de instituties om, woorden probeert te geven aan ervaringen die lange tijd zijn gemarginaliseerd. Dat is een diep politieke daad. In het stuk klinkt de overtuiging door dat politiek ook begint bij taal, bij zichtbaarheid, bij de erkenning dat het persoonlijke wél politiek is.

Het betoog zoekt niet naar consensus, maar is een scherpe bijdrage aan het publieke debat. Daarmee belichaamt het waar deze prijs voor staat: journalistieke moed, morele alertheid en maatschappelijk engagement – de pijlers waar Marc Chavannes als journalist altijd voor heeft gestreden.

Het werk van Ömer Tuzkapan wordt gepubliceerd op De Correspondent en in *NRC*. Verder zal hij te gast zijn in *Spraakmakers*. Voor zijn winnende artikel krijgt hij 5.000 euro en een ingelijste afbeelding van Cliff van Thillo, die altijd Marcs artikelen illustreerde.

De shortlist

Naast Tuzkapans werk stonden er twee andere artikelen op de shortlist die van hoge kwaliteit waren.

Het eerste is *De stad als hoop: Hoe lokaal beleid duurzame politiek vooruitduwt* van Michelle Amory. In dit verhaal laat Michelle overtuigend zien dat echte verandering klein begint; vaak in de stad, waar – in tegenstelling tot in de trage nationale politiek – daadkrachtig en concreet aan duurzame verandering wordt gewerkt.

Het tweede is *De val van de morele meesters: Van westerse dominantie naar mondiale waarden*. Hierin schetst Shafika el Haji de ontwikkeling waarbij het Westen zijn morele monopolie verliest en mogelijk plaatsmaakt voor een diversere en inclusievere wereldorde, gedragen door burgerbewegingen.

De inzending *Vind hoop in de jongeren die de politiek niet afwijzen maar juist willen redden* van Abel Koentjes verdient een bijzondere vermelding, omdat het een hoopvol perspectief biedt op de politieke betrokkenheid van jongeren vandaag. Waar vaak de nadruk ligt op de afzijdige houding tegenover politiek van jongeren, laat Koentjes zien dat zij juist actief de handen uit de mouwen steken om de politiek te redden, bijvoorbeeld middels protest.

De bijdragen van Tuzkapan, El Haji, Amory en Koentjes bieden een brede, gelaagde en toekomst-gerichte kijk op politiek. Ze benadrukken dat verandering niet enkel van bovenaf komt, maar van diverse actoren en op verschillende niveaus, en dat hoop en daadkracht hand in hand gaan bij de opbouw van een duurzamere, rechtvaardigere en inclusievere samenleving.

Werkwijze

De organisatoren van de Marc Chavannesprijs – Roselie Schonewille en Andreas Jonkers – maakten op basis van de inzendcriteria uit alle 121 inzendingen een voorselectie van 23 artikelen, die geanonimiseerd naar de jury werden gestuurd.

De jury kwam op 11 juni 2025 bijeen voor een intensieve bespreking van de ingezonden, geanonimiseerde artikelen. Elk jurylid bracht een persoonlijke top drie in. Na bespreking van alle genoemde stukken werd een lijst samengesteld, met ruimte voor reflectie, heroverweging en discussie.

Na een scherpe discussie werd de shortlist teruggebracht tot drie artikelen (met een eervolle vermelding voor een vierde artikel) en daarna werd een winnaar gekozen.